

ЦАХИМ ХӨГЖИЛ,
ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ ЯАМ

И-МОНГОЛ АКАДЕМИ

2022-11-17

БАЙГУУЛЛАГЫН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ

ЗОРИЛГО

Төрийн цахим шилжилтийг дэмжиж, төрийн үйлчилгээ, үйл ажиллагааг цахимжуулах үйл ажиллагаанд дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлж, хөгжүүлж, олон улсын тэргүүн туршлагыг нэвтрүүлэх замаар цахим үндэстэн болоход шаардлагатай цогц арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд оршино.

ЗОРИЛТУУД

Системийн түвшинд:

- Төр, хувийн хэвшлийн дундын мэдээлэл солилцооны систем (ХУР), түүнийг дэмжих дэд системүүдийг хариуцах, зохион байгуулах, хөгжүүлэх;
- Хариуцсан мэдээллийн системийн нэвтрүүлэлт, хөгжүүлэлт, ашиглалт, хэвийн үйл ажиллагааг хангах, төрийн бусад байгууллагатай хамтран ажиллах;
- Төрийн тодорхой салбар, байгууллага, үйл ажиллагааг оновчилж, цахимжуулах боломжийн талаар судалгаа, шинжилгээ хийх, зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх, бодлогын даалгавар боловсруулах;
- Төрөөс баримтлах бодлого, чиглэл, шийдвэрийн дагуу мэдээллийн систем, программ хангамжийг хөгжүүлэх;

Цахим ур чадвар хөгжүүлэлт болон иргэн, хуулийн этгээдэд дэмжлэг үзүүлэх:

- Мэдээллийн технологийн ур чадварыг дээшлүүлэх чиглэлээр агуулга боловсруулах, сургалт хийх, хөтөлбөр зохион байгуулах;
- Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн системийн хэрэглэгчид болох иргэн, хуулийн этгээдэд утсаар, цахим хэлбэрээр, биечлэн заавар зөвлөгөө өгөх;

ҮНДСЭН БОЛОН ДЭД СИСТЕМ

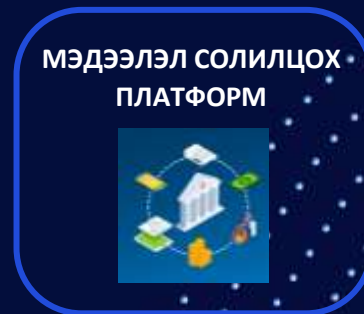
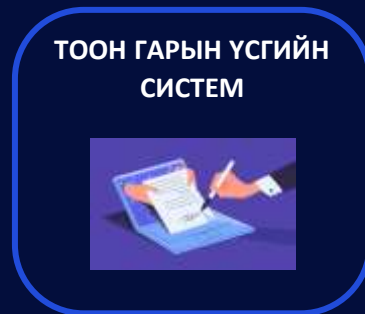
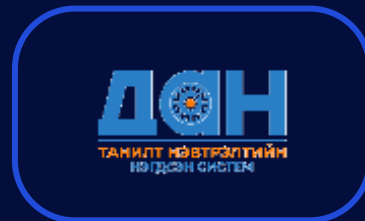
18 дугаар зүйл. Нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц

18.3.Үндсэн систем нь суурь болон төрөлжсөн мэдээллийн сангийн мэдээллийг төрийн байгууллага, хүн, хуулийн этгээд ашиглах, мэдээлэл солилцох боломжийг бүрдүүлсэн төрийн мэдээлэл солилцооны систем байна.

18.4.Дэмжих систем нь үндсэн болон мэдээлэл хариуцагчийн системийн хэвийн, найдвартай, аюулгүй ажиллагааг хангах зорилго бүхий бие даасан мэдээллийн систем байна.

18.5.Дэмжих системд дараах систем хамаарна:

- танилт, нэвтрэлтийн систем;
- нийтийн түлхүүрийн дэд бүтэц;
- албан бичиг солилцооны дундын систем;
- мэдээлэл солилцооны бүртгэлийн систем;
- мэдэгдэл хүргэх систем;
- төрийн үйлчилгээний нэгдсэн систем;
- төлбөр тооцооны систем;
- хуульд заасан бусад;
- Засгийн газраас шаардлагатай гэж үзсэн бусад систем.

ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ НЭГДСЭН СИСТЕМ

НИЙТ БҮРТГЭЛТЭЙ ХЭРЭГЛЭГЧ

1,5 сая

68 байгууллага

789 үйлчилгээ
(орон нутгийн 1,285)

19 сая удаагийн үйлчилгээ

ХЭРЭГЛЭГЧИЙН ХАНДСАН СУВАГ

Хэрэглэгчийн хандсан суваг

Мобайл

Веб Портал

Оператор

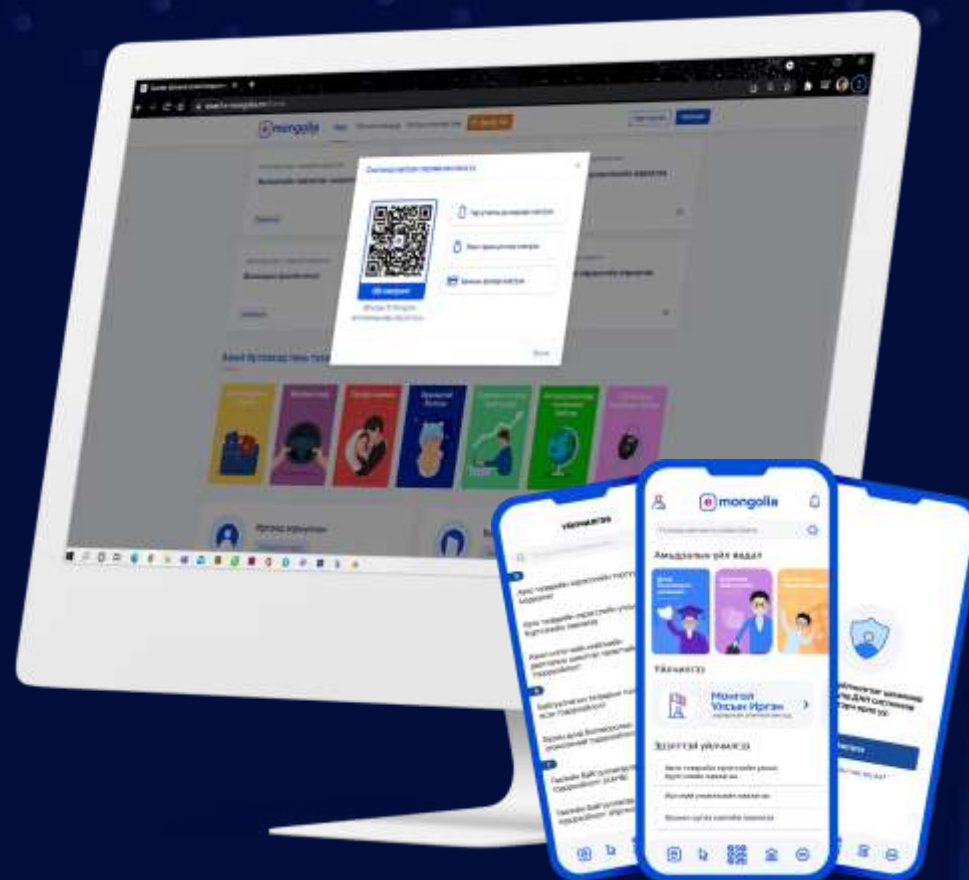
87%

12%

1%

ХАМГИЙН ИХ АВСАН 10 ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Үзүүлсэн үйлчилгээний тоо (11/13-ны байдлаар)

○ Нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн талаарх тодорхойлолт	4,449,059
○ Вакцины гэрчилгээ	2,747,816
○ Иргэний оршин суугаа газрын хаягийн бүртгэлийн лавлагаа	1,333,383
○ Иргэний үнэмлэхийн лавлагаа	1,256,139
○ Зээлийн мэдээллийн лавлагаа (Иргэн)	1,224,685
○ Жолоочийн лавлагаа, мэдээлэл	1,154,876
○ Авто тээврийн хэрэгслийн торгуулийн мэдээлэл	1,105,294
○ Жолоодох эрхийн оноо	878,589
○ Үл хөдлөх эд хөрөнгөтэй эсэх лавлагаа	834,988
○ Эрүүл мэндийн даатгалын төлөлт шалгах	404,653

ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛСЭН ТОП 10 БАЙГУУЛЛАГА

БОЛОВСРОЛ
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ
ЯАМ

ИРГЭДИЙН ЦАХИМ УР ЧАДВАРЫН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ (DigComp)

Иргэдийн цахим орчин дахь аюулгүй байдал, компьютертой харьцах, интернэтээс мэдээлэл хайж олж авах зэрэг чадварууд хамгийн доогуур байна.

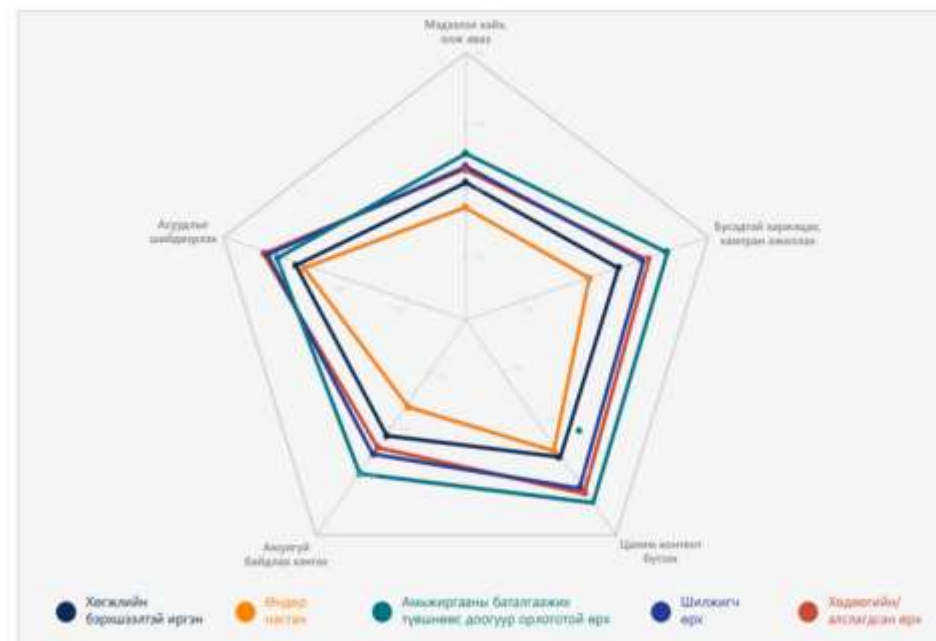
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, Ахмад настай иргэд, хөдөө/ алслагдсан бүсийн иргэдийн цахим ур чадвар бусад бүлгийн иргэдтэй харьцуулахад хамгийн бага байна.

Хүртээмжийн хувьд зорилтот таван бүлэгт гар утас, компьютерын хүртээмж хангалтгүй байна.

Эх сурвалж: YCX, Өрхийн МХХТ-н хэрэглээ, хүртээмжийн судалгааны тайлан 2021

Эх сурвалж: НҮБХХ, Зорилтот бүлгийн иргэдийн цахим ур чадварыг үнэлэх чанарын судалгаа, 2021

ЦАХИМ УР ЧАДВАРЫН СУРГАЛТ

Бүх нийтийн цахим ур чадварыг дээшлүүлэх сургалтыг 2022 оны 3 дугаар сараас зохион байгуулсан.

СУРГАЛТЫН АГУУЛГА

- ЦАХИМ ИРГЭН
- МЭДЭЭЛЭЛ ӨГӨГДӨЛТЭЙ АЖИЛЛАХ УР ЧАДВАР
- МЭДЭЭЛЛИЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ
- ХАРИЛЦАА ХОЛБОО
- АСУУДАЛ ШИЙДВЭРЛЭХ УР ЧАДВАР
- ПРОГРАММ ХАНГАМЖИЙН УР ЧАДВАР
- ЦАХИМ ЗАСАГЛАЛ
- ЦАХИМ ХӨГЖЛИЙН БАГЦ ХУУЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА
- ТООН ГАРЫН ҮСЭГ, ТҮҮНИЙ ХЭРЭГЛЭЭ

Одоогийн байдлаар
нийт 126 удаагийн сургалт

Сургалтад хамрагдсан иргэдийн тоо: 20,441

Төрийн албан хаагч 9,381

Иргэд 10,290

Төрийн албаны мэдээлэл
технологийн мэргэжилтнүүд 770

Зорилтот бүлэг:

- 1 Өндөр настан, ахлах сургуулийн сурагчид
- 2 Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд
- 3 Оюутан, залуус
- 4 Төрийн албан хаагч
- 5 Алслагдсан дүүргийн иргэд

21 АЙМГИЙН ИРГЭДИЙН ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ НЭГДСЭН СИСТЕМ АШИГЛАЛТ

АЙМАГ	НИЙТ ХҮН АМ	И-МОНГОЛ СИСТЕМД БҮРТГЭЛТЭЙ	ЦАХИМ ИРГЭДИЙН ЭЗЛЭХ ХУВЬ
Хөвсгөл	136,794	44,294	32%
Өвөрхангай	115,732	41,678	36%
Баян-Өлгий	112,836	25,408	23%
Сэлэнгэ	108,878	51,459	47%
Орхон	108,713	54,115	50%
Дархан-Уул	107,751	50,806	47%
Архангай	94,205	28,979	31%
Төв	93,468	40,257	43%
Ховд	91,127	29,519	32%
Баянхонгор	89,043	29,734	33%
Увс	84,095	27,790	33%
Дорнод	83,757	30,310	36%
Хэнтий	78,967	29,069	37%
Завхан	72,731	24,793	34%
Өмнөговь	71,720	29,259	41%
Дорноговь	71,457	29,344	41%
Сүхбаатар	64,662	18,471	29%
Булган	61,943	22,132	36%
Говь-Алтай	57,818	20,990	36%
Дундговь	46,920	16,222	35%
Говьсүмбэр	18,150	7,684	42%

НЭГДСЭН 37%

ДУНДГОВЬ аймгийн иргэдийн цахим үйлчилгээ ашиглалт

ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН **16,222 48%**
ХЭРЭГЛЭГЧ E-MONGOLIA СИСТЕМД
БҮРТГЭЛТЭЙ БАЙНА.

Нийт **185** төрлийн үйлчилгээг
186,000 удаа авсан байна.

ХАМГИЙН ИХ АВСАН 15 ҮЙЛЧИЛГЭЭ:

Дундговь аймгийн **9** байгууллагын **45** үйлчилгээ
e-Mongolia системд нэвтэрсэн байна.

45 үйлчилгээнээс
16 үйлчилгээг
55 удаа авч ашигласан байна.

ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ЦАХИМЖИЛТ

ТӨРИЙН АРХИВ		
№	Цахимжуулсан үйлчилгээ	Үйлчилгээ авсан тоо
1	Цалингийн тодорхойлолт	12
2	Малын А данс олгох	12
3	Хөдөлмөр эрхлэлтийн лавлагаа	3
4	Захирамжлалын баримт бичгийн лавлагаа	1
5	ЕБС-н Улсын шалгалтын нэгдсэн дүнгийн хуулбар	1
6	Өмч хувьчлалтай холбогдох баримтын лавлагаа	1
7	Орон сууцны холбогдолтой баримтын лавлагаа	
8	Нотариатын баримтын хуулбар	
9	Акт дүгнэлтийн лавлагаа олгох (Барилгын зураг)	
10	Хүн амын тооллогын бүртгэлийн лавлагаа	

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ГАЗАР		
№	Цахимжуулсан үйлчилгээ	Үйлчилгээ авсан тоо
1	Байгаль орчны нөлөөллийн ерөнхий үнэлгээ	8
2	Ус ашиглуулах дүгнэлт гаргуулах хүсэлт хүлээн авах	7
3	Ус ашиглах зөвшөөрөл олгох	1
4	Усны мэргэжлийн байгууллагын эрх олгох талаар дүгнэлт, Засаг даргын тодорхойлолт гаргах	
5	Ус ашиглуулах гэрээ	
6	Цооног өрөмдөх, худаг гаргах зөвшөөрөл	

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗАР		
№	Цахимжуулсан үйлчилгээ	Үйлчилгээ авсан тоо
1	Ариутгал халдваргүйтлийн үйл ажиллагаа тусгай зөвшөөрлийн хугацаа сунгах	1
2	Сувиллын тусгай зөвшөөрөл тусгай зөвшөөрлийн хугацаа сунгах	
3	Эмнэлгийн тусгай зөвшөөрөл тусгай зөвшөөрлийн хугацаа сунгах	
4	Эмийн сангийн тусгай зөвшөөрөл тусгай зөвшөөрлийн хугацаа сунгах	1

УС СУВАГ ОНӨААТҮГ		
№	Цахимжуулсан үйлчилгээ	Үйлчилгээ авсан тоо
1	Төвийн шугамаас цэвэр усны техникийн нөхцөл олгох	
2	Дулааны техникийн нөхцөл сунгах	
3	Төвийн шугамаас бохир усны техникийн нөхцөл олгох	
4	Цэвэр бохир усны шугамын холбох цэг өөрчлөх зөвшөөрөл олгох	
5	Шинэ баригдах барилгад цэвэр усны техникийн нөхцөл олгох	
6	Хуучин барилгад цэвэр усны техникийн нөхцөл олгох	
7	Хуучин барилгад бохир усны техникийн нөхцөл олгох	
8	Техникийн нөхцөл сунгах	
9	Цэвэр, бохир усны шугам зөөх зөвшөөрөл олгох	
10	Шинэ баригдах барилгад бохир усны техникийн нөхцөл олгох	

ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗАР		
№	Цахимжуулсан үйлчилгээ	Үйлчилгээ авсан тоо
1	Спиртийн сул агууламжтай согтууруулах ундаа худалдах зөвшөөрөл шинээр авах	
2	Спиртийн сул агууламжтай согтууруулах ундаа худалдах зөвшөөрөл сунгуулах	
3	Спиртийн сул агууламжтай согтууруулах ундаа үйлчлэх зөвшөөрөл шинээр авах	
4	Спиртийн сул агууламжтай согтууруулах ундаа үйлчлэх зөвшөөрөл сунгуулах	
5	Спиртийн өндөр агууламжтай согтууруулах ундаагаар худалдах тусгай зөвшөөрөл шинээр олгох	
6	Спиртийн өндөр агууламжтай согтууруулах ундаагаар худалдах тусгай зөвшөөрөл сунгах	
7	Спиртийн өндөр агууламжтай согтууруулах ундаагаар үйлчлэх тусгай зөвшөөрөл шинээр олгох	2
8	Спиртийн өндөр агууламжтай согтууруулах ундаагаар үйлчлэх тусгай зөвшөөрөл сунгах	

ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН ГАЗАР		
№	Цахимжуулсан үйлчилгээ	Үйлчилгээ авсан тоо
1	Барилга байгууламжийн зураг төсөлд хяналт хийсэн дүгнэлт	2
2	Галын аюулгүй байдлын дүгнэлт	2

АВТО ТЭЭВРИЙН ТӨВ		
№	Цахимжуулсан үйлчилгээ	Үйлчилгээ авсан тоо
1	Авто тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээ солих үйлчилгээ	
2	Авто тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээ нөхөн олгох хүсэлт хүлээн авах	

ЦАГДААГИЙН ГАЗАР		
№	Цахимжуулсан үйлчилгээ	Үйлчилгээ авсан тоо
1	Хяналтын камерийн тодорхойлолт гаргах	1

Хот тохижуулалт газар Мандалговь хотын захирагчийн алба		
№	Цахимжуулсан үйлчилгээ	Үйлчилгээ авсан тоо
1	Инженерийн шугам сүлжээний ажил шинээр хийх, зөөх, шилжүүлэх ажлын хүрээнд авто зам сэтлэх, сүвлэх зөвшөөрлийн хүсэлт хүлээн авах	1
2	Авто замд орц, гарц, зогсоолын талбай шинээр гаргах	

Цаашид төлөвлөж буй ажлууд

- 1. Төлөвлөгөө** - Үйлчилгээг цахимжуулсан байгууллагатай нэг бүрчлэн уулзаж сайжруулалтын төлөвлөгөө гаргах, зөвлөж өгөх. Эрх зүйн орчинг сайжруулах. Заавал цаасаар явах ёстой гэсэн зүйл заалттай байгаа бол засаж залруулах.
- 2. Тоо мэдээлэл** - Цахимжуулсан үйлчилгээний хэрэглээг дэмжих дээр тоон мэдээлэл гаргаж тайлагнадаг байх. Удирдлага мэдээллээр хангах. Тоон мэдээлэл дээрээ үндэслэн **KPI** таргеттай болох.
- 3. Төрийн албан хаагчийн сургалт**
  - Цахимжуулсан үйлчилгээний сургалт
  - Цахим ур чадварын сургалт
- 4. Хэрэглэгчийг мэдээллээр хангах**
  - Үйлчилгээг цахимаар авах заавар, зөвлөгөө, гарын авлага.
  - Цахим ур чадварын сургалт
- 5. Шинээр үйлчилгээ цахимжуулах (боломжтой бол 100% цахим болгох)**
  - Нэгдсэн бодлоготой байх
  - Цахим үйлчилгээг хариуцсан мэргэжилтэн. Ажлаас гарах тохиолдолд шинэ ажилтнаа сургах дүрэм журам, хариуцлагын тогтолцоог бий болгох

Үйлчилгээг цахимжуулахад анхаарах зүйлс

Үйлчилгээ үзүүлэгч

1. Хэрэглэгчид энгийн, ойлгомжтой байх. Уламжлалт процессийг тэр чигээр нь цахим руу буулгахгүй байх. Үйлчилгээ өөрсдөө туршиж үзэх.
2. Цахимаар үйлчилгээ үзүүлэх дүрэмтэй байх. Цахимжуулж байгаа үндсэн зорилгоо тодорхойлох.
  - Цахимаар ирсэн хүсэлтэд илүү хурдан хариу өгөх боломжтой байх. Жишээ нь нийт ажлын 2 хоногт хариу өгдөг байсан бол цагаар хугацааг хэмжих.
  - Тогтмол тоон мэдээлэлтэй тайлан гаргаж, дүгнэлт хийж, тасралтгүй сайжруулалт хийхийг эрмэлзэх. Танай байгууллагад ямар ашигтай байгааг ойлгох, хэмжих үр дүнг мэдрэх.
3. Хэрэглэгчийн санал хүсэлтэд нухацтай хандах. Санал хүсэлтийг цахимаар шийдэх боломжтой байх.

Хэрэглэгч

1. Цахимаар үйлчилгээ авах бэлтгэлээ сайн хийх.
2. ААН бол тоон гарын үсгээ авах
3. Тоон гарын үсгээр цахим орчинд үйлчилгээ авах мэдлэг мэдээлэлтэй байх

Анхаарал хандуулсанд
баярлалаа